

dobno in sicer javno vpričo dijakov govorila. Kaj ko bi se graško vseučilišče razdrlo? Nemci lahko pojdejo na Dunaj in v Innsbruck. Za Slavjane in Lahe pa se naj ustanovi vseučilišče v Ljubljani! V državnem zboru je poslanec dr. Roser nasvetoval postaviti, vsled katere bodo morale železnice nesreče popravljati v denarjih, kakor je to na Angleškem, kder so lani za 24 milijonov bile kaznovane in sedaj mnogo bolj varno vozijo. Poslanec Kopp želi razvezljivost zakona. Nadvojvoda Albreht se odpelje 8. dec. v Petrograd k ruskemu cesarju. Ogerski poslanec Deak je na smrt zbolel.

Vnanje države. Ruski časniki se jako hudnijo nad našim ministrom Andrassy-jem, ker baje ta hercegovinskim ubežnikom v Črnigori ne pripušča živeti dovažati in bi tedaj vsled tega ondi lahko nastala lakota. Ministri listi pravijo, da to ni res. Tudi prav. — Na Francoskem so odprli 3 katoliška vseučilišča. Karliski so v 3 bitkah zmagali. — Angleži sedaj svetujejo Avstriji, naj bi se polastila Bosnije in Hercegovine, sami bi radi Egipt pograbili.

Jugoslavjanska vojska zoper Turka.

Junak Trivko je ranjen padel pa še med tem 6 Turkov z revolverjem usmrtil. Pri Maratoviču so bili Turki res hudo tepeni. Padlo jih je 1500 in uporniki so pobrali 500 pušek in mnogo streljiva. Vsled tega so Turki silno razkačeni in ženejo nove čete iz vseh strani. General Rauf paša boče z enim udarcem vstaje uničiti. Vsak trenutek pričakujemo novico o krvavi bitki. Bog nakloni zopet hrabrim Slavjanom zmago čez nevernega dušmanina!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XVI.

V Lateranu biva 18 korarjev; med njimi so sedaj 3 nadškofi, več beneficijatov in kaplanov; glavar vseh je kardinal nadškof. Mešnik, ki v lateranski baziliki mešuje, reče pri agnus Dei tudi tretjokrat: *miserere nobis*, in ne: *dona nobis pacem*, to je odnekdanja navada.

Pija IX. v Lateranu ni bilo od 19. septemb. 1870. Predvečer, ko so Pijemontezi drugo jutro začeli v mesto streljati, so tamkaj bili slednjokrat. Na papeževem poslopju se vidi grdo poškodovanje od topovih krogelj, ki so jih najhuje v Lateran metali sovražniki 20. sept. 1870; tudi stopnice proti cerkvi so močno skrhane. Na cerkvi napravljene rane so dali papež popraviti, na svojem poslopju so pa zapovedali, vse pustiti, da se vsak kdor v Rim pride, prepričati zamore, po kakem potu so pijemonteški grabaži v rimsko mesto prišli. Na enem mestu je zid poslopja predren in luknja precej velika. Poprej ali poznej, vselej pride go-

tovo ura pravične božje kazni tistim, ki so hudo-
boj in krivci, storjenih nad Pijem IX, krivi. Božji mlini melejo po času, pa na drobno, žakelj vsakega pride na vrsto! Nekoliko stopinj od lateranske bazilike stoji 8voglata krstna kapela — il Battisterio; 8 stebrov iz porfirja jo nosi. Na sredini je okroglast krsten studenec, ki je bil nekdaj z vodo napolnjen, ker v prvih časih so krščevali s podurkanjem. Na eni strani je krščenec po 3 stopnicah stopal v vodo; na drugi strani je po 3 stopnicah vhal iz vode. Nad studencem visi čedna podoba sv. Duha; na sredini studenca nad krstno skledo je lična podoba krsta Kristusovega; na nasprotni strani pa krst Konstantina Velikega. Nekdaj so tukaj papeži na veliko in binkošno soboto slovesno krščevali; kar se tudi še sedaj godi po papeževem kardinal-vikarju vsako leto, ako je kak Jud ali pagan za sv. krst pripravljen, če ne, se pa krščujejo novorojeni otroci. Pod altarjem v tej kapeli počiva več sv. mučnikov; slike na altarih so mozaičnega stroja.

Na trgu pred papeževim poslopjem se ponosno proti nebu spenja veličasten obelisk *) iz rudečega granita. Mnogo let pred Kristusom že je stal v Egiptu v tempelnu solnea. Konstantin ga je spravil po Nilu do Aleksandrije, jegov sin Konstancij v Rim. Jegovo prvo mesto je bilo v veliki jezdalnici — *circus maximus*; papež Sikst V. ga je sem prestavil in mu na glavo znamenje zveličanja, sv. križ, vsadil. Na vseh straneh ga kinčajo hijeroglifi, t. j. starodavni egipčanski napisi. —

Od obeliska nekoliko dalje na levo so sv. stopnice — *scala santa* — od Rimljanov in romarjev največ ljubo obiskovano svetišče; pa vsaj je tudi res tega vredno. Nekdaj so bile položene v papežev dvorani. Sikst V. je sedanjo poslopje postavil in stopnice l. 1589. sem prenesel ukazal, kjer zamore pobožna duša na tihem, zavarovana pred mestnim hrupom in krikom, premišljevat in častiti trpljenje našega Zveličarja.

Na levi in desni strani so stopnice, po kterih se sme slobodno dol in gor hoditi. Na sredini je 28 sv. stopnic iz marmorja, ktere je Kristus, naš Gospod, v Jeruzalemu v dvorani Pilatovej trikrat gor in nazaj prehodil. 1. Ko je bil peljan pred Pilata, in dolj, ko so ga tirali do Heroda; 2. zopet od Heroda nazaj, in zopet dolj v dvor, kjer so ga krvavo bičali in s trnjem kronali; 3. na slednjo sodbo gor k Pilatu in od tod po obsojenju na grozno pot do križanja. Stopnice se smejo preplaziti le po kolenih in da nebi od preštevilnega glodanja preveč trpele, so pokrite z deskami. Na 2. in 11. stopnici se zapazijo skoz glažnato pokrivalo znamenja krvi, ki je padla na njo iz Jezusovih ran. Na 11. stopnici je neki Kristus padel, in ta je prelomljena. Na slednji

*) To je steber iz edinega kamna rezan. Ovi obelisk je vseh najvišji, namreč 32 metrov in tehta 1.300.000 centov. Pis.

stopnici zgoraj so krvava znamenja s položenim križem pokrite.

Ljubi bralee! kaj ne, ti si mojih misli! Boš rekel, kdor bi na teh stopnicah iz dna srca globoko ne vzdihnil s patrijarhom Jakobom: resnično to je sveto mesto! Kristus, božji Sin, je bodil po njih, in jega častilci so jih prehodili: papeži in množina svetih oseb. — Prazne so malokedaj. Zlasti veliki teden so polne ljudi, ki kleče po jih plazijo in trpljenje Zveličarjevo častijo.

(Nastavek prih.)

Smešničar 19. Še mokroušesen strežnik pri neke knjigarni je zapazil, kako si je nek kmet ogledoval knjige na ogled izstavljen. Zlobni mladič ga nagovori: oče, Vi ste gotovo iz dežele doma. Kmet mu odgovori: da, sem iz dežele, toda zakaj me prašate! „Eh, jaz imam knjigo, ki je ravno Vam potrebna, namreč: Kako se morajo izrežati teleta. Gospodič, mu zavrne žaljen kmet, dajte ovo knjigo svojej materi, ta jo bo gotovo še boljše upotrebila; in odide.

Poslano.

Očitno zahvalo izrekam tukaj prečastn. gospodu Feliksu Krambergerju, korarju v Borovi, ki mi je poslal blizo 50 slovenskih knjig, da bi jih razdelil med zapuščene Prekmurce. Dobilo so jih nekatere šole. Rojaki! mnogo vas je, katerim s prahom pokrite ležijo v knjižnici knjige društva sv. Mohorja in druge priprosto pisane bukve, posnemajte imenovanega gospoda, prosim, usmiliti se bratov na Ogerskem! Ondi je, kakor je slavni naš Caf trdil, klasična zemlja slovenskega govora, — toda prevelika je revščina ljudstva, da bi se dalo zdatno razširiti društvo sv. Mohorja, — in vse sile napenja magjarizem, pogoltniti nam blago rastliko narodo. Na pomoč!

V Radgoni 18. nov. 1875.

Jak. Gomilšak,
mestni kaplan.

Razne stvari.

(Katol. polit. društvo v Konjicah) ima prvo adventno nedeljo (28. t. m.) ob pol štirih popoldne svoj zbor na prvomestnikovem domu. Vse ude ujudno vabi

Zapisovalec.

(Jakoba Brašiča), kmetskega sina v Vel. Varnica pod Ptujem je 11. nov. Sebastijan Mihael in tovariši tako hudo zarad ljubosumnosti pretepel, da je nesrečnik moral v par dnevih umreti.

(3 talovaji) so 15. nov. posestnika Martina Mrmalja iz Bočne na stezi iz Žaveca v Sp. Roje ob 1/2 8. zvečer prejeli in ga 15 fl. oropali.

(Užgal je) nek hudobnež kajžo posestnika Of-a na Remšniku. Kmalu je bilo tudi hišno in gospodarsko poslopje v ognju. Posestnik ni bil zavarovan.

(V Gradcu) se je pri zidanju neke nove šole zid podrli in ubil 4 osebe in več nevarno ranil.

(Peku) Jožefu Ornik-u v Ptujju so tati ukradli 515 fl. v bankovcih.

(Ustrelil je) krčmar Juri Sirše v Megojnici za Celjem Pongraca Goršeka, ker je ta človek silno razsajal, kamenje v hišo poganjal, šipe lomil in dekle Marijo Igričnik ranil. Goršek še sicer ni umrl, pa bo težko sedaj smrti ušel.

(Učiteljska služba) v Monšbergu je razpisana s 550 fl. letne plače in prostim stanovanjem.

(Za ranocelnika) v trgu na Vranskem je mesto razpisano do 15. dec. t. l.

(Srednja cena pekarskega cerkvenega vina) v Lembahu je letos bila štrtinjak s posodo vred 96 gld.; l. 1865, 93 gld.; l. 1866, 82 gld.; l. 1867, 70 gld.; l. 1868, 95 gld.; l. 1869, 91 gld.; l. 1870, 70 gld.; l. 1871, 88 gld.; l. 1872, 164 gld.; l. 1873, 147 gld.; l. 1874, 143 gld.

(Užitnina) se bode dražbala 4. dec. za Celje 26.000 fl., Žavec 11.135 fl., Vojnik 8500 fl., št. Jur 5650 fl. št. Pavl 4500 fl., Kozje in Koprivnico 5500 fl., za št. Peter 1700 fl., za Planino 2200 fl., za Sevnice 5200 fl., Reichenburg in Šmarje 7400 fl., za sv. Jernej 2400 fl., za Brežice 6800 fl., za Videm in Sušice 7000 fl. Rogatec in Slatino 12.000 fl., in za Poličane 6800 fl. — 7. dec. za sv. Jurja na Šavnici 2000 fl.

(Spremembe v Lav. škofjū). Č. g. A. Lednik pride za I. kaplana v Ruše, in č. g. Rostaher za kaplana v Cirkovico. Umrli je č. g. Simon Pirc, župnik v pokeji v 69. letu starosti.

(Za družbo duhovnikov) so nadalje vplačali č. gg.: Šlander, Bezenšek, Sever in Vraz Ivan po 11 fl.

(Dražbe). 26. nov. Ana Cafuta v Sitiču (3.). — 27. nov. Ana Kosi (3.). — 29. nov. Fr. Bilanc v Sedunu (3.), Jož. Trafenik v Nezvišu 1290 fl. Fr. Bauman v Hardeku 940 fl. (3.). — 30. nov. Miha Fajs 2580 (3.), Jož. Modér v Sevnici 2310 fl. (3.), Jož. Stöckler v Polzeli 14.000 fl. (2.). — 1. dec. Jan. Osim v Studencih 4500 fl. (3.). — 2. dec. Gregor Muhovec v Brašloveh 1917 fl. — 3. dec. Ant. Flegerič v Kukovi 550 fl. (2.), Fr. Rakuša v Slovenskivesi 600 fl., Jož. Sužnik v Bučah 250 fl. — 4. dec. grof Mensdorf v Dobrni 11.959 fl., Marija Predikaka v Podložah 2150 fl. (3.).

Listič vredništva: Dopisi iz Koroškega in Pohorja prihodnjč. Č. g. F. K. v B. 80 kr.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gld. 20 kr. %	69	65
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vrednosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem	163	50
Ažijo srebra	104	80
zlata	5	40

Loterijske številke:

V Trstu 20. novembra 1875: 82 79 83 64 63.
V Lincu " " 47 78 90 77 2.
Prihodnje srečkanje: 4. decembra 1875.